

M.A. 2nd Semester Examination, 2021

SANSKRIT

(Philosophy)

Paper: SNSK 203C

Course ID: 20953

Time: 2 Hours

Full Marks: 40

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answer in their own words
as far as practicable.*

1. अधोलिखितेषु एकः प्रश्नः समाधेयः । 10×1 =10
- क) व्यापेराद्यलक्षणं स्वपाठ्यांशमनुसृत्य सविशदं निरूप्य तत्परित्यागबीजं प्रतिपादनीयम्।
ख) स्वपाठ्यांशमनुसृत्य परामर्शस्वरूपं प्रतिपाद्य अनुमित्युत्पत्तौ तदुपयोगित्वं विचार्यताम् ।
ग) स्वपाठ्यांशमनुसृत्य विधिभेदाः सविशदमालोचनीयाः।
2. यथेच्छं प्रश्नचतुष्टयं समाधेयम् 5X4=20
- क) ज्ञायमानलिङ्गन्तु करणं न हीत्यादिग्रन्थः व्याख्यायताम्।
ख) पक्षतालक्षणं व्याख्यायताम्।
ग) हेतुमन्निष्ठविरहाप्रतियोगिनेत्यादिकारिका समासेन व्याख्यायताम्।
घ) धर्मलक्षणं व्याख्यायताम्।
ङ) शक्तिग्रहोपायाः समासेन लेख्याः।
च) शाब्दभावनामाश्रित्य लघुनिबन्धो लेख्यः।
छ) आर्थभावनामाश्रित्य लघुनिबन्धो लेख्यः।
3. अधस्स्थितेषु यथेच्छं पञ्च प्रश्नानाम् उत्तराणि लेख्यानि । 2×5 =10
- क) दण्डिमान् दण्डिसंयोगादित्यत्र व्याप्तिलक्षणस्य कथमव्याप्तिः ? कथं तन्निरासः ?
ख) अनुमितौ को व्यापारः ? किञ्च करणम् ?
ग) किं लक्षणालक्षणम् ?
घ) कथं न सिषाधयिषामात्रं पक्षता ?
ङ) प्राचीनमते नव्यमते च हेत्वाभासलक्षणं किम् ?
च) शाब्दबोधे को व्यापारः ? किञ्च करणम् ?
छ) का नाम वृत्तिः? सा कतिविधा ?